

Bài 23

THÀNH THỊ Ở THẾ KỈ XVI – XVII

I – MỤC TIÊU

Học xong bài này, HS biết :

– Ở thế kỉ XVI – XVII, nước ta nổi lên ba thành thị lớn : Thăng Long, Phố Hiến, Hội An.

– Sự phát triển của thành thị chứng tỏ sự phát triển của nền kinh tế, đặc biệt là thương mại.

II – ĐỒ DÙNG DẠY HỌC

– Bản đồ Việt Nam.

– Tranh vẽ cảnh Thăng Long và Phố Hiến ở thế kỉ XVI – XVII.

– Phiếu học tập của HS.

III – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC CHỦ YẾU

** Hoạt động 1 : Làm việc cả lớp*

– GV trình bày khái niệm thành thị : Thành thị ở giai đoạn này không chỉ là trung tâm chính trị, quân sự mà còn là nơi tập trung đông dân cư, công nghiệp và thương nghiệp phát triển.

– GV treo bản đồ Việt Nam, yêu cầu HS xác định vị trí của Thăng Long, Phố Hiến, Hội An trên bản đồ.

** Hoạt động 2 : Làm việc cá nhân.*

– GV yêu cầu HS đọc các nhận xét của người nước ngoài về Thăng Long, Phố Hiến, Hội An (trong SGK) để điền vào bảng thống kê sau cho chính xác (GV để trống) :

Thành thị / Đặc điểm	Dân cư	Quy mô thành thị	Hoạt động buôn bán
Thăng Long	– Đông dân hơn nhiều thành thị ở châu Á.	– Lớn bằng thị trấn ở một số nước châu Á.	– Thuyền bè ghé bờ khó khăn. – Ngày phiên chợ, người đông đúc, buôn bán tấp nập. Nhiều phố phường.
Phố Hiến	– Các cư dân từ nhiều nước đến ở.	– Trên 2000 nóc nhà.	– Nơi buôn bán tấp nập.
Hội An	– Các nhà buôn Nhật Bản cùng một số cư dân địa phương lập nên thành thị này.	– Phố cảng đẹp nhất, lớn nhất ở Đàng Trong.	– Thương nhân ngoại quốc thường lui tới buôn bán.

– GV yêu cầu một vài HS dựa vào bảng thống kê và nội dung SGK để mô tả lại các thành thị Thăng Long, Phố Hiến, Hội An ở thế kỉ XVI – XVII (bằng lời, bài viết hoặc tranh vẽ).

** Hoạt động 3 : Làm việc cả lớp*

– GV hướng dẫn HS thảo luận các câu hỏi sau :

+ Nhận xét chung về dân cư, quy mô và hoạt động buôn bán trong các thành thị ở nước ta vào thế kỉ XVI – XVII.

+ Theo em, hoạt động buôn bán ở các thành thị trên nói lên tình hình kinh tế (nông nghiệp, thủ công nghiệp, thương nghiệp) nước ta thời đó như thế nào ?

– GV tổ chức cho HS trao đổi để đi đến kết luận : Thành thị nước ta lúc đó tập trung đông người, quy mô hoạt động và buôn bán rộng lớn, sầm uất. Sự phát triển của thành thị phản ánh sự phát triển mạnh của nông nghiệp và thủ công nghiệp.